

Food and Agriculture Organization
of the United Nations

УКРАЇНА

Начальний семінар проекту "Посилення регіональної готовності, запобігання та реагування на заразний вузликовий дерматит в Білорусі, Молдові та Україні"(TCP/RER/3605)

Київ, Україна

29-30 травня 2018

Велика рогата худоба

Тип господарства	Молочний	М'ясний	Всього
Ферми де утримується ВРХ	2201	215	2 416
Кіл-ть ВРХ що утримується в на фермах (тис. гол)	1 047,1	117,3	1 164,4
Кіл-ть ВРХ що утримується в приватному секторі (тис. гол)	1770		1 770

- Карти щільності худоби на даний час не має;
- Сезонна міграція великої рогатої худоби в Україні не практикується
- Вітчизняний буйвол: так, є дві ферми на території України
- Створений сайт по Заразному вузликовому дерматиту www.lsd.vet.ua, де закладені ГІС модулі, передбачене картографування випадків ЗВД. На сьогодні на даному сайті висвітлена вся поточна інформація по ЗВД.

Дані щодо ідентифікації

- В Україні впроваджена обов'язкова ідентифікація і реєстрація великої рогатої худоби, яка здійснюється ДП «Агенство з ідентифікації і реєстрації тварин»
- Використовується єдиний стандарт нумерації тварин для загальнонаціонального обліку і моніторингу
- Переміщення тварин відбувається за ветеринарними документами (ветеринарна довідка, ветеринаре свідоцтво Ф №1 тільки в тому випадку, якщо тварина ідентифікована вушними бирками і на неї виданий ветеринарний паспорт та ветеринарна картка
- **Інформація про векторні популяції?** На даний час дослідження векторів Держприспосивслужбою не проводилося.

Оцінка ризиків - де і як очікується перший випадок на ЗВД

Рішенням Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Кабінеті Міністрів України визначені загрозливими щодо занесення ЗВД наступні області **Львівська, Закарпатська, Івано-Франківська, Чернівецька, Одеська, Чернігівська, Сумська, Харківська, Донецька та Луганська**. При цьому всі власники зобов'язані проводити обробку сприйнятливих тварин інсектицидними препаратами тривалої дії, що забезпечують їх безперервний захист впродовж періоду активності кровососних комах

Спостереження за вузликовим дерматитом у період благополуччя

Кількість моніторингових досліджень коригується компетентним органом щороку залежно від наявного поголів'я ВРХ та епізоотичної ситуації.

Планом протиепізоотичних заходів з профілактики основних заразних хвороб тварин в Україні на 2018 рік передбачено відбір по 59 проб біоматеріалу від ВРХ з прикордонних районів областей, які межують з Росією та по 59 проб з кожної іншої області для проведення лабораторних досліджень (репрезентативна вибірка, яка гарантує 95 % вірогідність виявлення збудника).

В першу чергу відбір зразків проводиться в прикордонних районах

Профілактика

Виведення тварин на пасовище дозволяється лише після проведення обов'язкового клінічного огляду тварин та проведення **обробки** їх засобами, що забезпечують захист **від укусів комах**

Профілактика

При постановці тварин на стійлове утримання після закінчення випасу проводиться **обов'язковий клінічний огляд** тварин та профілактична **дезінсекція тваринницьких приміщень**

Проводяться заходи, направлені на **знищення стаціонарних ареалів мешкання комах**

Вакцинація проти заразного вузликового дерматиту

* Відповідно до Інструкції щодо профілактики та боротьби із заразним вузликовим дерматитом великої рогатої худоби (наказ Мінагрополітики від 03.04.2017 №171, зареєстрований в Мін'юсті 24.04.2017 за №535/30403 за Рішенням ДНПК при Кабінеті Міністрів України можливе запровадження профілактичного щеплення сприйнятливих тварин у буферних зонах. Глибина буферної зони визначається рішенням ДНПК при Кабінеті Міністрів України. Підставою для формування буферної зони є спалах ЗВД на суміжній із Україною території на відстані не більше 100 км

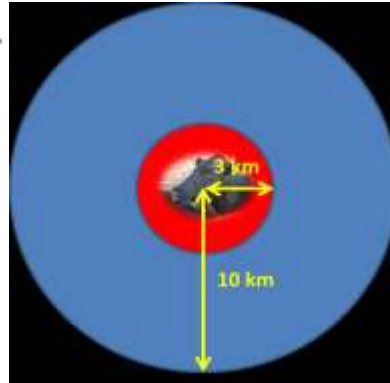
* 18.05.2018 року через систему державних закупівель Prozorro оголошений тендер на закупівлю вакцини проти заразного вузликового дерматиту великої рогатої худоби (із атенуйованого штамму вірусу групи Neethling) в кількості 150 000 доз для формування державного резерву

Планова реакція при спалаху ЗВД

Встановлюють **карантин**. Рішенням місцевої ДНПК затверджують **межі неблагополучного пункту, зони захисту, зони спостереження** (нагляду), **план заходів** з недопущення розповсюдження захворювання та його ліквідації.

Розміри зон захисту та нагляду залежать від епізоотичної ситуації, характеру збудника інфекції, шляхів передачі збудника, сезону, особливостей території, історичних, географічних та природно-кліматичних особливостей місцевості; рівня біобезпеки господарства; наявності господарських зв'язків, транспортних шляхів, синантропних птахів тощо

Епізоотичне вогнище

- **Усі тварини із клінічними ознаками сприйнятливих видів невідкладно піддаються умертвінню на місці (знищення);**
- **шкури клінічно здорових тварин, забитих у період неблагополуччя, дезінфікують** методом, що гарантує знищення збудника хвороби, **і можуть бути вивезені з господарства після зняття карантину;**
- **загиблі та забиті тварини мають бути спалені**, рештки закопані у визначеному рішенням ДНПК місці. Ці операції мають виконуватися у такий спосіб, щоб мінімізувати ризик розповсюдження збудника захворювання

Епізоотичне вогнище

- Усі тварини сприйнятливих видів, що не мають клінічних ознак в епізоотичному вогнищі, підлягають обов'язковому щепленню відповідно до рішення ДНПК. Тварини, в яких після щеплення проявляються ознаки хвороби, підлягають забою. У разі відмови власника від щеплення тварин всі сприйнятливі тварини в епізоотичному осередку підлягають знищенню

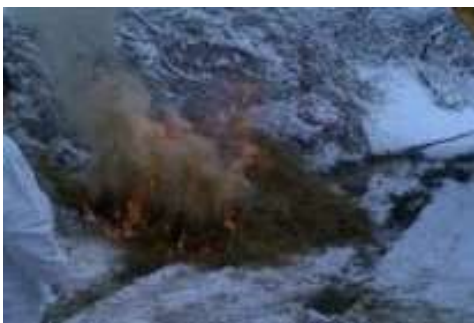

АБО

Епізоотичне вогнище

Корм для тварин, гній, сміття та інші об'єкти, що можуть бути заражені, мають бути знищені або оброблені методом, який гарантує знищення збудника

АБО

Епізоотичне вогнище

Приміщення, що використовувалися для розміщення тварин, сприйнятливих до захворювання, їхні околиці, транспортні засоби, що використовувалися для перевезення, усе обладнання, що може бути зараженим, мають бути очищені та продезінфіковані

Епізоотичне вогнище

У випадку, коли господарство складається з двох або більше окремих виробничих одиниць, рішення щодо поводження та застосування обмежувальних заходів до них приймається рішенням ДНПК.

Тварин, що були піддані щепленню проти ЗВД та внесені до реєстру щеплених тварин, забороняється переміщувати, крім випадків переміщення до забійного пункту з метою негайного забою

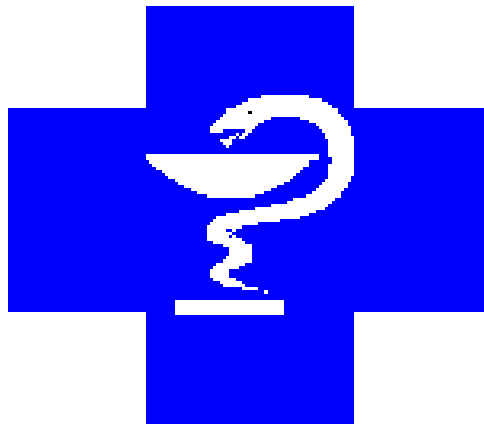
Проблеми, недоліки та потреби у ЗВД

Проблеми:

- не проведено дослідження щодо векторів поширення ЗВД

Потреби

- Тест-системи для діагностики заразного вузликового дерматиту
- Рекомендації по застосуванню інсекто-акарацидних препаратів(назва)
- Тренінг для спеціалістів ДНДІЛДВСЕ по діагностуванню ЗВД
- Постери, буклети для розповсюдження

Дякую за увагу